

ijn kant.'

Hans in het zwembad van het bijzondere kinderdagverblijf Nifterlake.

zien van de therapie en is zich ervan bewust dat de therapie ook wel eens niet kan werken. Maar ze hebben er dan in elk geval alles voor gedaan. Vader Koenders: "Als je het niet probeert, zul je het ook nooit weten."

Met zijn vrouw hoopt Koenders dat de zuurstoftherapie Hans weer wat verder zal brengen. Een kleine vooruitgang is al genoeg. Moeder Koenders: "Ik ga er niet van uit dat Hans de marathon zal lopen, maar als hij al leert zelfstandig rechtop te zitten, ben ik al heel blij."

Het leven met een zwaar gehandicapt kind is niet altijd gemakkelijk. Wij hebben leren leven met de reacties van buitenstaanders, vertelt moeder Koenders: "Kinderen

vragen wel eens of Hans het niet meer helemaal doet, of-ie soms kapot is. Daar moeten we alleen maar om lachen."

De handicap van Hans weerhoudt de familie er ook niet van ge-

'GELDKLOPPERIJ DOOR STELLETJE KWAKZALVERS'

regeld een uitstapje te maken. Vader Koenders: "Wij doen altijd van die rare dingen. Als we weg willen naar Spanje, vliegen we gewoon." Zijn vrouw: "Zolang Hans te tillen is, nemen we hem gewoon overal mee naartoe."

Ze staan op het kinderdagverblijf ook bekend als een ondernemende familie. De keuze voor de zuurstoftherapie kwam voor Fatima, de lievelingsjuf van Hans, dan ook niet als een grote verrassing: "De familie Koenders gaat weer op avontuur." Er zijn al tientallen brieven verstuurd naar bedrijven en de media met het verhaal van Hans. Meestal blijft een reactie uit en soms is er regelrechte kritiek. Na een televisieoptreden van Hans vonden sommige mensen dat zijn ouders met hun kind te koop liepen. Anderen vroegen zich af of hij als medewerker van de KLM niet voldoende verdiende om de behandeling te betalen. Koenders: "Ik wil ook nog een privéleven,

normaal eten, normaal leven. Een lening had het geldprobleem ook niet opgelost."

Het elke dag op en neer rijden van Hans naar Zwijndrecht kost ten minste een uur of vijf, zes en een heleboel benzine, maar die betaalt Koenders zelf: "De inzamelingsactie is alleen bedoeld voor de zuurstofbehandeling."

Voor de honderd behandelingen waar voor Hans op wordt gerekend, is dertienduizend euro nodig. De teller staat nu op 7500 euro. Vader en moeder Koenders hebben het volste vertrouwen dat ze het geld bij elkaar zullen krijgen, maar zeggen het nog steeds erg spannend te vinden of de zuurstofbehandeling zal aanslaan.

'Valse hoop en dus stuitend'

JAN de Gans, neuroloog in het Academisch Medisch Centrum (AMC), legt uit waarom op de afdeling hyperbare geneeskunde van het ziekenhuis geen mensen met hersenbeschadiging worden behandeld: "Er is tot dusver geen gedegen wetenschappelijk bewijs gevonden en ik vrees dan ook met grote vrees dat dit voor het grootste deel volstrekte flauwekul is."

Hij ziet geen reden voor nader medisch onderzoek naar hyperbare zuurstoftherapie bij hersenletsel: "Het probleem is niet groot genoeg, er zijn niet voldoende patiënten. Als je het niet kunt bewijzen, moet je het ook niet doen. Dat is zonde van de tijd en zonde van de energie. Bovendien kun je natuurlijk niet alles onderzoeken."

Ook chirurg Ad van der Kleij, hoofd van de afdeling hyperbare geneeskunde in het AMC, ziet geen heil in de behandelingsmethode van Hyperbaar Zuurstof Centrum Rijnmond en noemde de kliniek al eerder pure kwakzalverij: "Onderzoek heeft uitgewezen dat geen verbetering optreedt bij de patiënten die zijn behandeld met de zuurstoftherapie. Daarom vind ik de behandelingsmethode van Rijnmond ook onjuist," aldus Van der Kleij.

Onno Boonstra, chirurg en duikerarts bij het Instituut voor Hyperbare Geneeskunde (IvHG) in Hoogeveen, zegt dat de verbetering die bij patiënten kan optreden, alleen van psychologische aard is: "De positieve effecten die in wetenschappelijke literatuur zijn gevonden, kun je niet toeschrijven aan de therapie. Die genereert alleen een placebo-effect."

Boonstra geeft toe dat het niet gemakkelijk is gedegen wetenschappelijk onderzoek te doen naar de effecten van de therapie en zegt de discussie graag aan te gaan als blijkt dat de therapie kan werken: "Het is verdomd lastig hier onderzoek naar te doen. Als er aanleiding toe is, zijn we altijd bereid aan een onderzoek mee te werken. Wij staan voor alles open."

Zijn collega Robbert Overpelt, directeur van het IvHG, staat minder open. Hij noemt het, waar wetenschappelijk bewijs ontbreekt, stuitend en onethisch dat Rijnmond deze behandelingen aanbiedt voor neurologische patiënten: "Op het moment dat je weet dat deze therapie bij deze mensen geen effect oplevert, geef je patiënten valse hoop en dan vind ik dat je mensen geld uit hun portemonnee aan het kloppen bent."

Het elke dag op en neer rijden van Hans naar Zwijndrecht kost ten minste een uur of vijf, zes en een heleboel benzine.